

ЗВО «АКАДЕМІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ПРАВА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Протокол вченої ради академії

№ 7 від 26.02.2026

Голова вченої ради

Людмила СТАСЮК

«26» лютого 2026р.

Положення
про запобігання та виявлення
академічного плагіату в
ЗВО «Академія рекреаційних технологій і права»

Луцьк 2026

ПОЛОЖЕННЯ ПРО ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В ЗВО «АКАДЕМІЯ РЕКРЕАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ І ПРАВА»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату (далі по тексту - Положення) в ЗВО «Академія рекреаційних технологій і права» (далі по тексту - Академія) встановлює загальний порядок забезпечення самостійності виконання академічних робіт у Академії щодо запобігання плагіату та передбачає заходи організаційного характеру, спрямовані на запобігання та виявлення академічного плагіату в Академії.

1.2. Положення розроблено на основі Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про авторське право і суміжні права», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про наукову і науково-технічну експертизу», Цивільного Кодексу України, Положення про організацію освітнього процесу в Академії та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України.

2. ОСНОВНІ ПОНЯТТЯ ТА ЇХ ВИЗНАЧЕННЯ

2.1. Це Положення розроблене з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в академічних роботах науково-педагогічних/ педагогічних працівників та здобувачів освіти всіх форм навчання; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2.2. У цьому Положенні використовуються терміни у таких значеннях:

Академічний плагіат - оприлюднення у письмовій або електронній формі (частково або повністю) наукових результатів, отриманих та оприлюднених іншими особами, як результатів власного дослідження та(або) відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

Автор - фізична особа, творчою працею якої створено твір.

Твір - інформація, як результат наукової чи навчально-методичної діяльності конкретної особи (чи у співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді у мережі Інтернет та оприлюднена на офіційному веб-сайті Коледжу (монографія, навчальне видання, стаття, препринт, автореферат, рукопис дисертації).

Унікальність твору (роботи, матеріалу) - співвідношення (%) матеріалу, що не має збігів з іншими публікаціями, до загального обсягу матеріалу.

Цитата - порівняно короткий уривок з літературного, наукового чи будь-якого іншого опублікованого (оприлюдненого на офіційному веб-сайті) твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерело цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілишими свої твердження або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні.

Оприлюднення твору - здійснена за згодою автора чи іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо.

2.3. Різновидами плагіату є:

- привласнення авторства - оголошення себе автором чужого авторського твору, випуск чужого авторського твору (в повному обсязі або частково) під своїм ім'ям;

- видання під своїм ім'ям твору, створеного спільно з іншими особами без зазначення їх імен; копіювання фрагментів тексту (від фрази до набору речень) у дослівній формі без належного оформлення цитування;

- внесення незначних правок у скопійований матеріал іншого автора або авторів

- (переформування речень, зміна порядку слів у них тощо) та його оприлюднення без належного оформлення цитування;

- парафраза - переказ своїми словами чужих думок, ідей або тексту; сутність парафрази полягає в заміні слів (знаків), фразеологічних зворотів або пропозицій при використанні будь-якої **авторської** наукової праці (збереженої на електронних або паперових носіях, у тому числі розміщеної в мережі Інтернет) без належного оформлення посилань;

- **компіляція** - процес написання твору, наукової праці на підставі **чужих матеріалів без самостійного** поглибленого дослідження (вивчення) проблеми та опрацювання джерел без внесення в нього правок, з посиланням на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

3. ОСНОВНІ ЗАВДАННЯ ПОЛОЖЕННЯ

3.1. Основними завданнями Положення є:

- створення системи ефективного запобігання, поширення та виявлення плагіату в академічних роботах працівників та здобувачів освіти Академії; розвиток навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації;
- підвищення якості організації та ефективності освітнього процесу;
- дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізація самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування; дотримання прав інтелектуальної власності фізичних та юридичних осіб науково-педагогічними, педагогічними працівниками та здобувачами освіти Академії при роботі з оприлюдненими (опублікованими) джерелами інформації;
- забезпечення належного кваліфікаційного рівня академічних робіт, що виконуються у Академії;
- стимулювання самостійності та індивідуальності при виконанні (створенні) академічних робіт (авторського твору).

4. ЗАХОДИ ЩОДО ЗАПОБІГАННЯ ПЛАГІАТУ

4.1. Здобувачі освіти несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; порушення загальноприйнятих правил цитування відповідно до Положення.

4.2. Заходами по запобіганню плагіату є:

- внесення в навчальні програми обов'язкового вивчення методів написання дослідницьких матеріалів з уникненням плагіату;
- навчання здобувачів освіти грамотному викладенню своїх думок та правилам цитування; ознайомлення здобувачів освіти з науковою етикою та етичними проблемами, що виникають в процесі наукового дослідження;
- пояснення здобувачам освіти, що академічна робота має бути індивідуальною, унікальною, а також повністю розкривати задану тему за передбаченим планом;
- забезпечення освітнього процесу великим вибором тематик з вузькою і актуальною специфікою, що дозволить значно зменшити відсоток плагіативних робіт;
- забезпечення поетапної звітності, оскільки однією з причин плагіату є неправильно організований час на виконання академічного завдання;
- проведення публічного захисту академічних робіт;
- створення в Академії єдиної електронної бази письмових робіт (репозиторій).

4.3. З метою уникнення плагіату необхідно:

- ретельно підготуватись до академічної роботи, працюючи з інформаційними джерелами;
- консультуватися з керівником кваліфікаційної роботи/проекту, курсової роботи (проекту);
- дотримуватись балансу між запозиченими і власними ідеями;
- робити примітки;
- при наведенні власних ідей поряд з цитуванням іншого джерела, необхідно переконатися в чіткому їх розрізненні;
- бути обережним при перефразуванні. Навіть при зміні слів автора оригінального тексту при збереженні основної ідеї посилання є необхідним;
- постійно оцінювати надійність використаних джерел.

5. ПЕРЕЛІК РОБІТ ТА ПОРЯДОК ЇХ ПЕРЕВІКИ НА АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

5.1. Особа, яка виявила академічний плагіат у навчально-методичній чи навчальній праці педагогічного працівника або здобувача освіти Академії, має право звернутися до комісії з етики та академічної доброчесності з відповідною письмовою заявою.

5.2. У Академії перевірки на академічний плагіат підлягають:

- академічні роботи здобувачів освіти Академії (кваліфікаційні роботи / проекти, курсові роботи (проекти), наукові статті, тексти доповідей, матеріали конференцій тощо), науково-методичні праці (підручники, посібники та навчальні посібники, методичні розробки, конспекти лекцій) та інші роботи.

Організацію перевірки вищезазначених матеріалів здійснюють керівники робіт, автори праць.

5.3. Перевірка на академічний плагіат здійснюється на етапі представлення матеріалів робіт (науково-методичних праць) для розгляду керівникам академічних робіт.

Керівник академічної роботи несе відповідальність за проведення перевірки роботи (науково-методичної праці) на наявність плагіату.

5.4. Педагогічні, науково-педагогічні працівники та здобувачі освіти Академії, які не згодні з висновком керівника кваліфікаційної роботи/ проекту, курсової роботи (проекту) мають право звернутися до комісії з етики та академічної доброчесності із письмовою заявою про проведення повторної перевірки академічної роботи на академічний плагіат.

5.5. Роботи, що підлягають перевірці на плагіат, надаються автором (авторами) в електронному вигляді у представлених форматах: .doc, .docx, .pdf.

Електронний варіант письмової роботи надається повністю, включаючи титульний аркуш та всі додатки.

5.6. Перевірку академічних праць на унікальність та наявність в них плагіату можливо проводити за допомогою безкоштовних програм, які знаходяться в мережі Інтернет у вільному доступі:

Advego Plagiatus. Сервіс розміщений на сайті біржі контенту Advego.com. За його допомогою можна перевірити текст на унікальність онлайн (до 95 тис. символів) або ж завантажити безкоштовну програму Advego Plagiatus. Ця система є зручною для перевірки текстів, що мають великий обсяг.

Edu-Birde. Безкоштовна онлайн-платформа для перевірки текстів на плагіат. Для перевірки тексту потрібно його скопіювати та вставити у відповідне вікно, натиснути кнопку «перевірити» та зачекати на звіт. Можна також завантажити повністю весь документ.

StrikePlagiarism.com <http://strikeplagiarism.com/uk/> - антиплагіатна інтернет-система, яка автоматично перевіряє оригінальність тексту, тощо.

5.7. Виявлені у тексті твору запозичення вважаються правомірними, якщо вони є:

- власними назвами;
- індивідуальними найменуваннями окремих одиничних об'єктів, у т.ч. найменуваннями установ, назвами праць, що досліджувалися у творі, бібліографічними посиланнями на джерела тощо; усталеними словосполученнями, що характерні для певної сфери знань;
- належним чином оформлені цитування;
- самоцитування - фрагменти тексту, що належать автору твору, опубліковані або оприлюднені в електронній формі ним у інших творах.

5.8. Після проведення перевірки академічної роботи на академічний плагіат складається відповідний висновок, який надається автору (автором).

При прийнятті рішення враховується специфіка роботи, що перевіряється на наявність академічного плагіату (галузь знань (спеціальність), вид роботи (стаття, навчальний посібник, методична розробка, кваліфікаційна робота, навчальна робота тощо) та її унікальність.

6. ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ ТА ЇЇ РОЗГЛЯД

6.1. У випадку незгоди з результатами перевірки автор (автори) роботи має (мають) право подати апеляцію. Апеляція подається на ім'я ректора Академії у триденний термін після оголошення результатів перевірки.

6.2. Після подання автором (авторами) апеляції за наказом ректора Академії створюється комісія для розгляду апеляції, яка повинна розглядати апеляційну заяву у семиденний термін після створення комісії. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів.

При виникненні у членів комісії сумнівів щодо наявності академічного плагіату в творі - такі сумніви трактуються на користь особи, твір якої розглядається апеляційною комісією.

6.3. Комісія з розслідування фактів академічного плагіату також може створюватися за наказом ректора як з ініціативи співробітників Академії, так і за заявами сторонніх осіб, а також за дорученням Міністерства освіти і науки України, відповідних державних установ.

6.4. При розгляді апеляцій на результати перевірки академічних робіт здобувачів освіти до складу апеляційної комісії обов'язково залучається представник органу студентського самоврядування Академії.

6.5. Про дату, місце та час проведення засідання апеляційної комісії заявника попереджають за допомогою наявних засобів зв'язку щонайменше за два робочі дні. Якщо заявник не з'явився на засідання комісії, то питання розглядається за його відсутності.

6.6. Результати засідання апеляційної комісії оформляються відповідним висновком, його підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник (якщо він був присутній на засіданні комісії). Заявник має право зазначити згоду або незгоду з висновками комісії та надати свої зауваження. Висновки апеляційної комісії щодо академічного плагіату (копіляції) зберігаються у творах здобувачів освіти.

6.7. Встановлення комісією фактів незадовільної оригінальності (низької унікальності) є підставою

- відмови у наданні дозволу (рекомендації) до опублікування матеріалів; відмови у допуску до захисту дипломного проекту, курсової роботи (проекту); відправки матеріалів на доопрацювання;
- видачі іншого варіанта завдання для навчальних та кваліфікаційних робіт здобувачів освіти;